

In gesprek met: Nel en Kees Bakker

Zoals bekend hebben Nel en Kees Bakker 14 januari 2011 afscheid genomen van Hansweert. Dat gebeurde in de woning van Marijke en Bruin Feijen, waarvan een fotoverslag nog te zien is op deze site.

Nel en Kees hebben inmiddels de Pluimpot in Hansweert vervuld voor een 'magnifiek' appartement in de Goese serviceflat de Schakel.

Een goede reden om voor deze rubriek eens wat oude herinneringen op te halen, dacht ik zo.

Na de rondleiding in hun gezellig ingerichte woning begonnen we aan het gesprek over hun leven in Hansweert en dan met name over alles wat ze allebei aan kerkenwerk hebben gedaan.

'Ja, we hebben hier 27 jaar gewoond' zei Kees, geboren in 1929, 'maar mijn wieg stond in Landsmeer ten noorden van Amsterdam.

In Amsterdam ging ik naar het Gereformeerd Gymnasium. Mijn vader wilde graag (bleek mij later) dat ik dominee zou worden. Maar na 4 jaar koos ik de bètarichting en als toekomstig bioloog koos ik bèta, dus dominee worden was van de baan.

Studie biologie

Aan de Stedelijke Universiteit van Amsterdam heb ik met groot enthousiasme biologie gestudeerd. In die tijd (1948) kende de VU nog geen biologiestudie. Later leerde ik Jan Lever kennen, de eerste hoogleraar biologie aan de VU. (Lever is eind vorig jaar overleden). Hem vond ik fenomenaal. Hij bleef als bioloog voluit christen, had zich met name in de evolutiebiologie verdiept en verdedigde die met een grote kennis van zaken. Hij deed dat vasthoudend, hartstochtelijk en onweerstaanbaar. Zijn hoofdwerk 'Creatie en Evolutie' was een gebeurtenis in de wetenschap en de kerk. Bij zeer velen binnen de Gereformeerde kerken gingen de ogen open. Ook mijn vader kon ik overtuigen (en de ouderlingen op huisbezoek!) Mijn specialiteit was het water. (Landsmeer ligt in Waterland, vandaar). Na de studie werd ik aanvankelijk leraar, want banen voor biologen waren er in die tijd nauwelijks. Het leuke voor mij was dat ik les ging geven op het Ger. Gym. (waar ik immers leerling was geweest). Ik volgde toen mijn oude leraar op en gaf les gedurende 3 jaren. Toen kwam er een vacature bij het Delta Instituut voor Hydrobiologisch Onderzoek, een kolfje naar mijn hand. Natuurlijk heb ik daar onmiddellijk op gesolliciteerd: er waren slechts 3 gegadigden en ik werd aangesteld. 'k Had als taak de studie van de planktongemeenschappen in de Deltawateren Zandkreek-Veerse Gat (later Veerse Meer), Oos-

terschelde en Grevelingen. Ook met het plankton van de Westerschelde heb ik mij bezig gehouden, samen met een bevriende Belgische collega. In de loop van de tijd ontwikkelde ons Instituut een hechte samenwerking met de Deltadienst van de Rijkswaterstaat. Bijzonder blij was ik met een fraaie foto van de Stormvloedkering, die ik bij mijn afscheid van Henk Sayes (Hoofd van de Delta dienst en bioloog!). Tot aan mijn pensionering in 1992 heb ik met veel plezier in Yerseke gewerkt'.

Opleiding tot verpleegkundige

Nel is geboren in Haarlem in 1939, heeft als kolonieleidster gewerkt in Egmond aan Zee tot 1959 en is daarna verhuisd naar Goes. Op 1/1/1959 begonnen als I.I verpleegkundige in het toenmalige Gasthuis.

'Na mijn examen voor het Witte Kruis heb ik ook in datzelfde Gasthuis mijn Ooievaartje gehaald, dat betekent dat je gediplomeerd kraamverpleegkundige bent. Er waren toen ook al weinig banen dus als je geslaagd was kreeg je je ontslag. Gelukkig mocht je opnieuw solliciteren en werd ik aangenomen. In 1964 werd het nieuwe ziekenhuis Bergzicht geopend en na 1 jaar als invalskracht gewerkt te hebben, waarbij je op alle afdelingen ingezet kan worden en alle verschillende diensten moest draaien, kreeg ik de baan als waarnemend hoofdverpleegkundige op de Kraam en Gynaecologische afdeling. In 1972 werd ik hoofd van dezelfde afdeling. Natuurlijk moest je daar een stafopleiding voor doen, dat was een 2 jarige opleiding in Breda, naast je gewone dagtaak. In 1979-1980 heb ik een jaar lang de functie van verpleegkundig directeur vervuld, dit was heel boeiend en leerzaam, maar niet het ideaal waar ik voor gekozen had, dus ben ik daarna weer terug gegaan naar 'mijn' afdeling! Eind 1983 ben ik gestopt met werken, een parttime baan was in die tijd niet mogelijk en omdat we in dat jaar getrouwd waren werd het mij allemaal teveel. Dat was een hele overgang van het drukke leven en de vele contacten in het ziekenhuis, ineens thuis te zitten. Gelukkig kreeg ik snel een andere invulling van mijn dag, omdat we toen een blinde predikant hadden, die veel hulp nodig had voor zijn bezoeken in Hansweert en de ziekenhuizen. Dit deed daarvoor altijd zijn vrouw, maar ook zij was blij nu tijd te krijgen voor andere dingen'.

Kerkenwerk in Zeeland

'Toen ik in Kloetinge ben gaan wonen, vertelt Kees, met Fem, mijn eerste vrouw en de drie jongens, werd ik na een jaar al, in de Geref. Kerkenraad van Goes gekozen,

was ook nog even jeugdouderling. Later richtte ik met een goede vriend een zg. Structuurcommissie op en hebben we aan gemeente opbouw gewerkt, met veel plezier. In Hansweert, met Nel, werden we direct hartelijk in de gemeente opgenomen en werden we vrienden van ds. Wim Harleman. Nel kwam in de kerkenraad en ik deed Bijbelkringwerk met de predikant. Toen ik met pensioen ging, in 1992, volgde ik Paula de Beij op als scriba en werkte plezierig met pastor Fred Bergwerff. Ik doe het maar voor een periode, zei ik. Het was mooi werk, maar, mezelf kennende, deed ik langzamerhand veel meer dan het scribale werk alleen. De Bijbelkring bv. ging gewoon door en ik werd lid van de cantorij, ook toen al met Janny Dieleman en genoot daar bijzonder van. Vervolgens kwamen daar de besprekingen tussen Hansweert en Schore, onder begeleiding van Ds. Bijl uit Middelburg, scriba van de Provinciale Kerkvergadering. Dat bleek een zeer stimulerende periode waarin we vol overtuiging naar elkaar toegroeiden. Zo herinner ik me levendig dat Henk Mallekote een keer tegen mij zei: 'Kees, jij vindt het hier leuk hè, in Schore!' In 1996 zat mijn periode erop. In stilte hoopte de kerkenraad dat ik nog een periode zou aanblijven, maar ik wilde nu toch echt van mijn pensioen gaan genieten. Ondertussen werd mij nog gevraagd om voorzitter van de Dorpsraad te worden, maar wijselijk heb ik dat niet gedaan. Ik kon toen eindelijk echt van mijn pensioen gaan genieten. We verbouwden ons huis en de vijvertuin werd aangelegd. Hieraan heb ik veel vreugde beleefd: het was nu de biologie van het zoete water, van moeras, oever- en onderwater vegetatie die mij fascineerde. Inmiddels kregen we ds. Mieke v.d. Vlucht als predikant. Een zeer vruchtbare periode. Nog altijd deed ik kringwerk en Mieke deed daar vaak aan mee. Zij startte de oecumenische gespreksgroep met Anton van 't Westende, een heel goede greep. Ook werd in die tijd de Pastoraatgroep opgericht, waaraan ik ook medewerking verleende. Tenslotte maakten we onze nieuwe predikant, Marijke Helderma-Janse de Jonge, mee. Een heel stimulerende dominee, met onafhankelijke eigen visie en heldere preekuitleg. Alweer een zegen voor onze gemeente!

HVG

'In die periode werd ik lid van de H.V.G.', vervolgt Nel haar verhaal. 'Truida van Eenenaam was toen presidente, maar het werd haar teveel en na een korte periode nam ik haar plaats in. Dit heb ik met erg veel plezier gedaan en er ook veel vriendschap voor terug

gekregen. De avonden een extra tintje te geven door de tafels te versieren en voor iedereen een passende kaart te maken gaf veel werk, maar ook veel voldoening. Als Kees een avond dia's vertoonde van een van onze vakanties had ik er soms een passende jurk bij, hierbij denk ik b.v aan de reis naar Marokko en toen maakte ik er speciale harira soep bij. We maakten toen ook reisjes, eerst met eigen auto's, maar nadat een auto verdwaald was, zijn we overgegaan naar het huren van een bus. Zo zijn we eens naar een kaasboerderij geweest. Ik had van tevoren inlichtingen etc. gevraagd aan de boerin en alles leek in orde. Totdat we daar aankwamen en een van de dames vroeg naar het toilet en ja, vanwege de verbouwing was die niet aanwezig, wat nu... De boerin wist een oplossing, tussen de koeien dan maar, want die doen niks hoor, ze kijken alleen maar. Je begrijpt wel hoe men daar op reageerde en de mannen die erbij waren kwamen niet meer bij van het lachen!

Deze vele activiteiten deed ik niet alleen, vele handige en vlijtige dames hielpen hierbij, zo ook bij de vele verkopen, waarbij de lucht van de glühwein al in het begin van de Dijkstraat te ruiken was!

Ja, in de kerkenraad heb ik ook gezeten. In 1983 werd ons gevraagd of een van ons beiden erin zitting nam, 4 jaar heb ik toen actief meegewerkt om de kerk te besturen en na goed een jaar nog een periode van 2 jaar. Natuurlijk hoorde daar ook heel veel jaren kerkbalans bij en het bezoeken van nieuw ingekomenen. de bezoeken die bij de SMRA hoorden. Ach er is en was veel werk te doen in 'ons' kerkje, maar het plezier en het contact met anderen is een bijzondere zaak. Zo hoop ik dat nieuwe initiatieven die genomen worden door leden ondersteuning mogen krijgen door kerkenraad en overige leden en dat teleurstellingen niet meer hoeven voor te komen, ik denk dan aan de PAHA. Een kleine kerkgemeenschap kan grote dingen voortbrengen als iedereen meedoet. Misschien kan ook het Parlevinkerspad weer een impuls zijn ook voor de PKN gemeente Hansweert-Schore. Vanuit Goes volgen we U allen met een warm hart en een klein beetje heimwee!

Geloven in de kerk

In de diensten in Mariaoord heeft Kees gedurende 13 jaren overdenkingen gehouden. 't Begon eerst met af en toe een preek in de kerk', vervolgt Kees. 'Toen ik nog scriba was, het was rond de Kerstdagen, was er een dienst waarvoor geen voorganger te vinden was. Dat moest ik maar eens proberen, vond men toen. Tja,

daar sta je dan.... en ik heb toen een preek gemaakt. Dat beviel blijkbaar goed, want er kwam een vervolg, jaren lang. Daarna vroeg Andries mij om ook in Mariaoord voor te gaan en vooral die diensten deed ik met overgave. Mijn broers en zussen zeiden wel eens: als vader dat geweten had, dan was ie heel blij geweest; toch nog iets van zijn wensen voor mij in vervulling gegaan. Ja, biologie en theologie hebben me van jongs af aan gefascineerd. Jan Lever, bioloog, en Harry Kuitert, theoloog hebben enorm aan mijn vorming bijgedragen. Kijk, hierachter staan de boeken van Kuitert. Ik heb ze bijna allemaal. Gepromoveerd bij Berkouwer, werd hij hoe langer hoe vrijer in zijn geloofsbeleving en hij wist dit op zeer aansprekende manier over te dragen. Hij is een vrijzinnig gelovend mens geworden, die zich niet meer de wet liet voorschrijven door de traditionele Gereformeerde dogmatiek. En langzamerhand bewogen zeer velen in de kerk zich in deze richting. We weten nu allemaal dat we de Bijbel niet meer van kaft tot kaft letterlijk moeten nemen. Van Lever kregen wij de evolutiegedachten mee en Kuitert fundeerde die ook theologisch. Zo heb ik eens een prachtige voordracht van hem gehoord over de schepping voor de Chr. Ver. van Natuur- en Geneeskundigen. Toen werd het mij helemaal duidelijk: de inzichten over de feitelijkheid van de evolutie komen van de biologie, maar het besef van zin en doel van ons leven wordt ons kenbaar gemaakt door de Schepper. En dat leert ons de bijbel, een door mensen samengesteld boek, waarin we het wonder van al wat leeft, van de hele geschapen werkelijkheid, kunnen ervaren. Een van mijn laatste preken ging dan ook over Genesis 1: toen pas durfde ik daarover in de gemeente spontaan en vrijuit te spreken'.

Toekomst van de kerkgemeente in Hansweert/Schore

'Die is niet eenvoudig', zegt Kees. 'Waar vind je de mensen nog voor al het werk dat gedaan zou moeten worden in een levende gemeente. Maar is het niet ons aller taak dat we ons geloof laten zien ook buiten onze kleine kerkgemeenschap? En daarover ben ik eigenlijk best wel optimistisch. We zijn een kleine actieve groep van ongeveer 50 mensen: Je zag het op een diaconale vrijwilligersavond waar praktisch de hele gemeente aanwezig was. M.a.w., iedereen is vrijwilliger, heeft een kleinere of grotere taak op zich genomen En dat zegt heel veel. Als je zo met elkaar optrekt, binnen maar ook buiten de kerk heb je toekomst, daar ben ik van overtuigd!

Nu wij al in Goes wonen werd aan Nel en mij gevraagd of we nog blijven kerken in Hansweert-Schore. Wij denken dat wij dit niet zullen doen. Wij willen gaan horen bij de kerkgemeenschap rond de Hoogte. We zijn er enkele malen geweest, er is een enthousiaste en sympathieke predikant, ds. Jobsen'.

Afscheid

De stap om Hansweert te verlaten heeft dus niets met de kerk te maken, integendeel. Het was de leeftijd, het vele werk aan tuin en vijvers, het grote huis. Dus, van de zomer, we stonden toen al ingeschreven bij de 'Schakel', zei ik tegen Nel, ik denk dat we moeten gaan stoppen hier. Op die dag had ik een tijdlang in de tuin rond de vijvers gelopen en betrapte mij erop dat ik met een soort afscheidsblik naar alles keek. Juist in die tijd maakte Els Fonteine een reeks schitterende foto's in de tuin. Daarvan heeft ze een collage gemaakt en die hangt nu bij ons aan de wand, heel mooi, zodat de herinnering altijd zal blijven. En toen hoorden we dat we die prachtige 3/kamerflat in de 'Schakel' kregen, was dat een geweldige verrassing. Daarna ging het heel snel. Tijdens het afscheid van Mariaoord kreeg ik van Andries een boekenbon en hij schreef een dankwoord in Kerkelijk Leven. Dat heb ik bijzonder gewaardeerd. Van de bon heb ik het boek van Hans Visser gekocht, de bekende dominee uit Rotterdam van de Pauluskerk en van Perron 0. Het heet simpelweg 'GOD', met als ondertitel 'Soms vond ik de weg, soms raakte ik de weg kwijt.' 'k Heb het achter elkaar uitgelezen, het eerste vrijetijdswerk in de 'Schakel' Heerlijk. Ds. Marjke Helderma verraste mij met enkele heel persoonlijke woorden vanaf de preekstoel, met bloemen, in de Kerstnachtdienst. Een prachtig uiteinde.'

Wij danken jullie voor alles. We wisten ons opgenomen in de gemeente. Velen zijn al komen kijken, velen zullen ons nog bezoeken. We hebben afscheid genomen, maar zullen nog vaak terugkeren. Het ga jullie allen zeer goed, ga met God!

Nel en Kees Bakker
Jaap Janse

6 maart 2011

